

Φανταστείτε
ένα σχολείο...

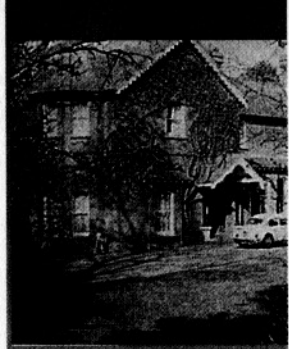
...όπου στα παιδιά δίνεται ο χώρος
να είναι ο εαυτός τους

...όπου έχουν το δικαίωμα αν θέλουν
να παίζουν όλη μέρα

...όπου προσωπικό και μαθητές ζουν
σαν ισότιμα μέλη μιας δημοκρατικής
αυτοδιαχειριζόμενης κοινότητας

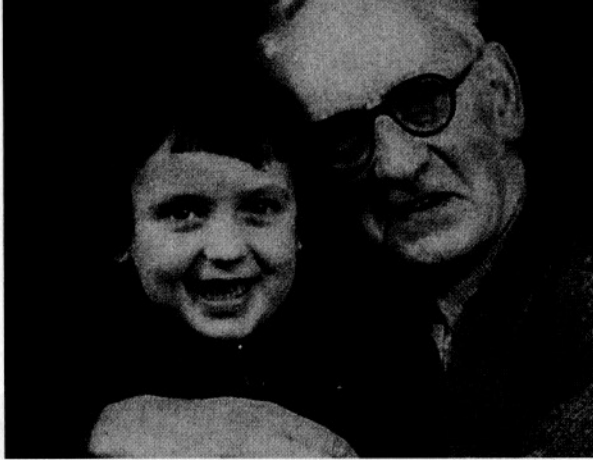
Φανταστείτε ένα τέτοιο σχολείο!

Summerhill

"Δε θα εικόνασαν να είχατε πάει σ' αυτό; Και κατά έναν περιεργό τρόπο δε βλέπετε την ομοιότητά του με τον παράδεισο των παιδιών που ο Arthur Ransome περιγράφει στα βιβλία του; "Αυτοί είναι ενήλικες που κοιτάζουν τη δουλειά τους και εμείς τις δικές μας. Παίζουμε παιχνίδια έξω με το φεγγαρόφωτο, φτιάχνουμε κούνιες από άχρηστα υλικά, κοιμόμαστε έξω τη νύχτα, φτιάχνουμε τσουλήθρες, εξερευνούμε, κάνουμε δηλαδή ό,τι οι Swallows ή οι Αμαζόνες μπορεί να έκαναν. Αυτό που είναι διαφορετικό στο Summerhill είναι πως υπάρχει μεγαλύτερος πλούτος δραστηριοτήτων. Στο Summerhill υπάρχουν επιπλέον πάρα και παιχνίδια και θέατρο και μουσική και φίλοι και οργανωμένη αυτοδιοίκηση. Γίνονται και μαθήματα όπως είχαν και οι Swallows ή οι Αμαζόνες, μόνο που γι' αυτούς γίνονταν σε ένα ολότελο διαφορετικό, φρικτό κόσμο που λεγόταν σχολείο".

David Gribble,
Ποικίλες ελευθερίας,

Το Summerhill είναι ένα αληθινό μέρος, όχι ουτοπία. Το να ζεις σε μια κοινότητα 70 περίπου ατόμων δεν είναι πάντα εύκολο. Όλοι μαθαίνουν κάτι για τον εαυτό τους και στις βροχερές μέρες του Γενάρη που λυσοσμανάει ο ανατολικός άνεμος τα πράγματα δεν είναι πάντα εύκολα.

Αλλά το καλοκαίρι το Summerhill είναι θαυμάσιο, πράσινο και μοιάζει με τη "Χώρα του Ποιέ", το νησί των χαμένων παιδιών στην ιστορία του Πίτερ Παν. Μοιάζει πιο πολύ με οικογένεια ή με φυλή παρά με σχολείο. Είναι γεμάτο συντροφικότητα, γέλιο και πραγματικά αισθήματα.

Για πολλούς "Σαμερχιλιανούς" έγινε η πιο σημαντική εμπειρία της ζωής τους.

Ζωή Ρέντχεντ, διευθύντρια

"Το Summerhill μπορεί να φαίνεται παράξενο για τους περισσότερους ανθρώπους που έχουν τόσο διαφορετικές αναμνήσεις απ' τα σχολεία τους. Το Summerhill για μένα είναι φυσικό και λογικό και αναρωτώμαι γιατί όλα τα σχολεία δε λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο". Hylde

Γενική Φιλοσοφία του Summerhill

1. Να παρέχει επιλογές και ευκαιρίες που επιτρέπουν στα παιδιά να αναπτυχθούν με την άνεσή τους και να ακολουθήσουν τα ενδιαφέροντά τους.

Το Summerhill δε στοχεύει να παράγει συγκεκριμένους τύπους ανθρώπων, με συγκεκριμένες, βαθμολογημένες γνώσεις, αλλά στοχεύει στο να παρέχει το περιβάλλον στο οποίο τα παιδιά μπορούν να προσδιορίσουν ποια είναι και τι θέλουν να κάνουν.

2. Να επιτρέπει στα παιδιά να είναι ελεύθερα από υποχρεωτικές ή αναγκαστικές εργασίες, έτσι που να τα διευκολύνει να θέσουν τους δικούς τους στόχους και να βιώσουν το αίσθημα της επιτυχίας.

Τα παιδιά πρέπει να είναι ελεύθερα από την πίεση της επίδοσης σε τεχνικά σύνταξη επιτυχίας που βασίζονται σε αυταρχικές θεωρίες για τη μάθηση και την ακαδημαϊκή επιτυχία.

3. Να επιτρέπει στο παιδί να είναι απόλυτα ελεύθερο να παίζει όποτε του αρέσει. Το δημιουργικό και γεμάτο φαντασία παιχνίδι είναι το πιο κατάλληλο μέσο για να αναπτυχθεί ένα παιδί.

Το αυθόρμητο, φυσικό παιχνίδι δεν πρέπει να υπομείνει ή να περιορίζεται από τους ενήλικους σαν μαθησιακή εμπειρία για το παιδί. Το παιχνίδι ανήκει στο παιδί.

4. Να επιτρέπει στα παιδιά να βιώνουν όλο το φάσμα των συναισθημάτων, ελεύθερα από την κριτική και την παρέμβαση των ενήλικων.

Η ελευθερία τού να παίρνεις αποφάσεις εμπεριέχει κινδύνους και απαιτεί ευθύνη και αποδοχή ακόμα και των αρνητικών αποτελεσμάτων. Ακόμα και αρνητικά αισθήματα όπως η βαρεμάρα, το άγχος, ο θυμός, η απογοήτευση και η αποτυχία είναι απαραίτητα στην ανάπτυξη και το χτίσιμο μιας προσωπικότητας.

5. Να επιτρέπει στα παιδιά να ζουν σε μια κοινότητα που τα υποστηρίζει, για την οποία είναι υπεύθυνα και όπου έχουν την ελευθερία να είναι ο εαυτός τους και τη δυνατότητα να αλλάζουν την κοινωνική ζωή με δημοκρατικές διαδικασίες.

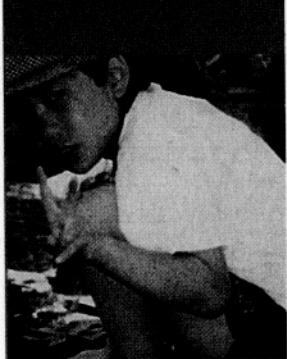
Όλα τα άτομα δημιουργούν το δικό τους κώδικα αείων, βασισμένο στην κοινότητα μέσα στην οποία ζουν. Το Summerhill είναι μια κοινότητα που έχει η ίδια την ευθύνη της λειτουργίας της. Τα προβλήματα συζητούνται και λύνονται ανοιχτά, δημοκρατικά και με κοινωνική δράση. Όλα τα μέλη της κοινότητας, ενήλικοι και παιδιά, αδιάφορο τι ηλικία έχουν, είναι ισάμισα.

SUMMERHILL

... στην Ελευθερία
μπορείς να φτιάξεις
ό,τι θέλεις.

Το καταλαβαίνεις
ότι μπορείς να
κάνεις ό,τι θέλεις.
Αν θέλεις να παίζεις
τένις, αντί να πας στο
μάθημα, μπορείς.
Μπορείς να διοργανώσεις
διάφορα
πράγματα μόνο
σου. Τέτοια ευκαιρία
δε σου δίνεται στα
κρατικά σχολεία.
Έμαθα να παίρνω
αποφάσεις!"

Yoko

“Έχει χαλαρώσει, έχω ανοικτό μυαλό και έχω βρει την προσωπικότητά μου εδώ και όλοι μπορούν να δουν ποιος είμαι και όχι τι βαθμούς παίρνω”.

Jake

Το Summerhill ιδρύθηκε το 1921 από τον S. A. Neill, ένα Σκοτσέζο δάσκαλο, συγγραφέα και επαναστάτη. Ήθελε να δημιουργήσει μια κοινότητα στην οποία τα παιδιά θα μπορούσαν να είναι ελεύθερα από την αυθεντία των ενηλίκων. Το σχολείο και οι ιδέες του έγιναν γνωστά παγκόσμια μέσα από τις διαλέξεις και το συγγραφικό έργο του Neill. Τα βιβλία του εκδίδονται ακόμα σε όλο τον κόσμο.

Στο τέλος της δεκαετίας του '60 η επιτυχία του Neill στο Summerhill αναγνωρίστηκε και βραβεύτηκε με τιμητικά διπλώματα από τα πανεπιστήμια του Exeter και του Essex.

Μετά το θάνατό του το σχολείο συνεχίστηκε από τη γυναίκα του Eria και από το 1985 η κόρη του Zoe είναι υπεύθυνη. Η Zoe γεννήθηκε και έζησε στο σχολείο. Τα 4 παιδιά της αποφοίτησαν απ' αυτό, ενώ το μικρότερο, ο Neill, είναι ακόμα στο σχολείο. Πιστεύει πως αυτές οι εμπειρίες, πρώτα ως μαθήτριάς και τώρα ως γονιού, της δίνουν την ευκαιρία να διευρύνει συνεχώς την κατανόησή της απέναντι στον τρόπο λειτουργίας του σχολείου.

“Αυτό που σίγουρα δεν μπορεί να αμφισβητηθεί είναι ότι ένα μέρος μιας εκπαιδευτικής και αξιολογικής εκπαιδευτικής έρευνας συμβαίνει εδώ και θα έκανε καλό σε κάθε παιδαγωγό να το δει”. (HMI έκθεση 1949)

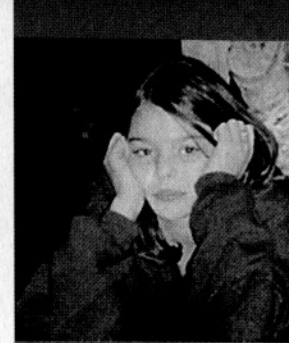

Το Summerhill είναι ένα απ' τα πιο φημισμένα προοδευτικά σχολεία στον κόσμο. Έχει επηρεάσει τις παιδαγωγικές πρακτικές και τη φιλοσοφία πολλών σχολείων και πανεπιστημίων. Είναι μια ζωντανή δημοκρατική κοινότητα που αποδεικνύει ότι τα παιδιά μπορούν να έχουν αυτοπεποίθηση, αυτοπειθαρχία και σεβασμό όταν τους δίνεται ο χώρος να είναι ο εαυτός τους.

Είναι μια κοινότητα με λιγότερους από 100 ανθρώπους. Περίπου 60 είναι ηλικίας 5-18 χρονών και οι υπόλοιποι είναι δάσκαλοι, “γονείς σπιτιών” και βοηθητικό προσωπικό. Στεγάζεται σ' ένα μεγάλο οίκημα που πλαισιώνεται από μικρότερα και γύρω υπάρχουν μεγάλοι χώροι ανοικτοί και δάσος. Βρίσκεται 2 μίλια από την ακτή του East Suffolk, στην Αγγλία. Τα περισσότερα παιδιά ζουν στο σχολείο κατά τη διάρκεια κάθε σχολικής περιόδου. Υπάρχουν τρεις σχολικές περιόδοι, η καθεμιά διαρκεί περίπου 11 εβδομάδες. Τα μικρότερα παιδιά μοιράζονται με άλλα παιδιά της ηλικίας τους τα δωμάτιά τους, ενώ τα μεγαλύτερα έχουν τα δικά τους δωμάτια.

Το Summerhill είναι ένα διεθνικό σχολείο συνεργατικής εκπαίδευσης.

“Σαν παιδεία, η αυτοδιαχείριση έχει ανεκτίμητη αξία”. A. S. Neill

“Το Summerhill μου έμαθε πώς να σκέφτομαι για μένα, να υποστηρίζω τον εαυτό μου και πάντα να αναρωτώμαι για το τι συμβαίνει στο περιβάλλον μου”.

Martha

Η συνέλευση

Στο Summerhill οι μαθητές θα πάλευαν μέχρι θανάτου για το δικαίωμά τους να αυτοδιοικούνται. Κατά τη γνώμη μου μια εβδομαδιαία γενική συνέλευση έχει μεγαλύτερη αξία από μιας εβδομάδας μαθήματα στην τάξη. A. S. Neill

Επιστάτες

Εκλεγμένοι από τη συνέλευση μεσολαβούν για να λυθούν διαφορές ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας. Αν δε λυθούν, τότε τα παρουσιάζουν σαν προβλήματα στη συνέλευση.

Επισκέπτες

Το Summerhill δέχεται πολλούς επισκέπτες απ' όλο τον κόσμο για να δουν πώς λειτουργεί στην πράξη. Πρέπει πρώτα να ψηφιστεί η συμμετοχή τους στη συνέλευση.

Σημειώσεις

Τα κύρια σημεία από τα πρακτικά της συνέλευσης, οι αποφάσεις και τα πρόσημα τοικοκολλούνται μετά από κάθε συνέλευση και για να τα πληροφορηθούν όσοι δεν πήραν μέρος, αλλά και σαν υπενθύμιση.

Γραμματέας

Πριν αρχίσει η συνέλευση όσοι, θέλουν δηλώνουν στο γραμματέα τις "υποθέσεις-θέματα" που θέλουν να μπουν στην ημερήσια διάταξη. Ο γραμματέας συντάσσει την ημερήσια διάταξη και κρατά τα πρακτικά της συνέλευσης. Εκλέγεται κάθε δύο εβδομάδες.

Το λόγο έχει... Ο πρόεδρος δίνει το λόγο κάθε φορά. Σηκώνεις το χέρι σου και περιμένεις μέχρι να πει το όνομά σου. Όλοι μπορούν να μιλήσουν και δεν υπάρχει περιορισμός χρόνου.

Ενήλικοι

Ενήλικοι και παιδιά είναι ισότιμοι στις συνέλεύσεις. Υπάρχουν περίπου 10 ενήλικοι και 60 παιδιά. Ο ένας ακούει τον άλλο και κρίνει αυτό που λέγονται αν είναι λογικά, του αρέσουν, είναι δίκαια ή ταιριάζουν στην κοινότητα. Ο ομιλητής είναι σεβαστός άσχετα με την ηλικία του.

Ημερήσια διάταξη

1. Τι έγινε στην προηγούμενη συνέλευση, 2. Αναφορά "Επιτροπής Έρευνας", 3. Θέματα των μικρών παιδιών, 4. Θέματα των επισιτών, 5. David, 3 θέματα, 6. Claire, 1 θέμα

Επιτροπές έρευνας

Αν συζητηθεί κάποιο πρόβλημα (π.χ. κλοπή) χωρίς να υπάρχουν αρκετά στοιχεία, μπορεί να σχηματιστεί μια "επιτροπή έρευνας" από τη συνέλευση. Οι εθελοντές θα μιλήσουν με όλους, θα κάνουν έρευνα και θα συγκεντρώσουν στοιχεία. Τα στοιχεία θα παρουσιαστούν στην επόμενη συνέλευση.

Υπεύθυνος προσημών

Καταγράφει τα πρόσημα, τα συγκεντρώνει και αναφέρει τα απλήρωτα πρόσημα στη συνέλευση, κάθε εβδομάδα.

Νόμοι

Προτείνονται, συζητούνται και ψηφίζονται στην εβδομαδιαία συνέλευση. Καταγράφονται σε πίνακα ανακοινώσεων και στο "Βιβλίο των νόμων". Οι νόμοι δημιουργούνται για να προστατεύσουν τα δικαιώματα των ατόμων, δεν είναι απόλυτοι και μπορεί να αλλάξουν κάθε στιγμή.

"Σε αναφέρουν..."

Αν σε αναφέρουν στη συνέλευση τότε, θα πρέπει να έρθεις στην "δική", αλλιώς θα έχεις πρόσημο. Μπορεί να υπάρχει κάποιο παράπονο εναντίον σου. Έχεις το δικαίωμα να υπερασπιστείς τον εαυτό σου και μιλούν μάρτυρες για το θέμα. Προτάσεις και λύσεις ψηφίζονται. Οι αποφάσεις παίρνονται πλειοψηφικά. Έχεις το δικαίωμα να κάνεις ένσταση όσες φορές θέλεις.

Πρόεδρος

Εκλέγεται για μια εβδομάδα. Έχει την εξουσία στη συνέλευση. Μπορεί να επιβάλει πρόσημα για φασαρία, να διώξει κάποιον από τη συνέλευση ή να του αλλάξει θέση, ακόμα και να σταματήσει τη συνέλευση.

"Αν είχαμε υποχρεωτικά μαθήματα ποτέ δε θα είχα ανακαλύψει ότι θέλω να γίνω ηθοποιός. Μου δόθηκε η δυνατότητα στα μαθήματα επιλογής να πάρω θέατρο. Όταν πηγαίνεις στο μάθημα που σου αρέσει πραγματικά, σκεύεις το μυαλό σου στο να σκεφτεί, να βρει λύσεις και να χειρίζεται την κοινή λογική. Δε νιώθω μειονεκτικά, στην πραγματικότητα νιώθω σε πλεονεκτική θέση, γιατί Εξέρω πώς να σκέφτομαι για μένα και να επεξεργάζομαι μόνη μου τα προβλήματά μου".

Jessé

Το Summerhill παρέχει ένα ευρύ φάσμα επιλογών στον τομέα των μαθημάτων σε 12 εξειδικευμένες αίθουσες, μέχρι το επίπεδο του GCSE (εθνικές εξετάσεις για τους δεκαεξάχρονους). Απασχολεί εκπαιδευτικούς (δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης) για Ανθρωπιστικές Σπουδές, Γλώσσες, Τέχνη, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Αγγλικά, Ξυλουργική. Άλλοι ειδικοί απασχολούνται με μειωμένο ωράριο για μαθήματα όπως Ιαπωνικά, Μουσική (ντραμς, κιθάρα, βιολί, πιάνο, κλαρινέτο, τσέλο) και Αγγλικά σαν Ξένη γλώσσα. Το μέγεθος των τάξεων ποικίλλει από 1 έως 12 μαθητές με μέσο όρο τους 7. Άλλα μαθήματα καθώς και ιδιαίτερη διδασκαλία μπορούν να οργανωθούν αν οι ανάγκες των παιδιών το απαιτούν.

...αλλά να θυμάστε πάντα ότι όποτε θέλετε μπορείτε να πάτε μια βόλτα με το ποδήλατό σας.

"Το να είναι ελεύθερη ψυχή, ευτυχισμένος στη δουλιά, ευτυχισμένος στη φιλία και ευτυχισμένος στην αγάπη ή το να μισεί τον εαυτό του και την κοινωνία είναι οι δύο επιλογές που μπορούν να κληροδοτήσουν οι γονείς και οι δάσκαλοι στα παιδιά". A. S. Neill

Ένα καινούριο πρόγραμμα καταρτίζεται κάθε σχολική περίοδο για να ικανοποιεί τις επιλογές των παιδιών. Μαθήματα γίνονται από τις 9.30 π.μ. μέχρι τις 1.10 μ.μ. κάθε μέρα της εβδομάδας και εργαστήρια το απόγευμα.

Στα εργαστήρια περιλαμβάνονται: το θέατρο, η τέχνη, το σκάκι, η Ξυλουργική, η φιλοσοφία, τα μέσα, εκδόσεις, μαγειρική... Εκτός από τους σταθερούς χώρους ενημέρωσης που στεγάζουν τον κορμό του προγράμματος, υπάρχουν και ανοιχτές περιοχές που περιλαμβάνουν αίθουσα μελέτης (με 4 υπολογιστές, πρόσβαση στο Internet, συνεχώς εμπλουτιζόμενη αρχαιοθήκη CD-ROM), αίθουσα τέχνης (όπου υπάρχει και φωτογραφικός σκοτεινός θάλαμος), αίθουσα πληρολαστικής, μουσικής και Ξυλουργικό εργαστήριο.

... πάντα βέβαια μπορείς να μην κάνεις τίποτα απ' όλα αυτά και να φτιάξεις μια καλύβα ή ένα δεντρόσπιτο.

"Neill - Neill πορτοκαλόφλουδα"... τα μικρά παιδιά με ακολουθούν παντού τραγουδώντας αυτές τις λέξεις... Αν κάθε παιδί στον κόσμο θα μπορούσε να λέει ελεύθερα στους δασκάλους του τραγουδάκια-πειράγματα σαν αυτό ή οτιδήποτε άλλο μπορεί η αλληλογραφία που παίρνω να μην ήταν γεμάτη με γράμματα που αρχίζουν... "Μισώ το σχολείο μου... μπορώ να έρθω στο Summerhill;"

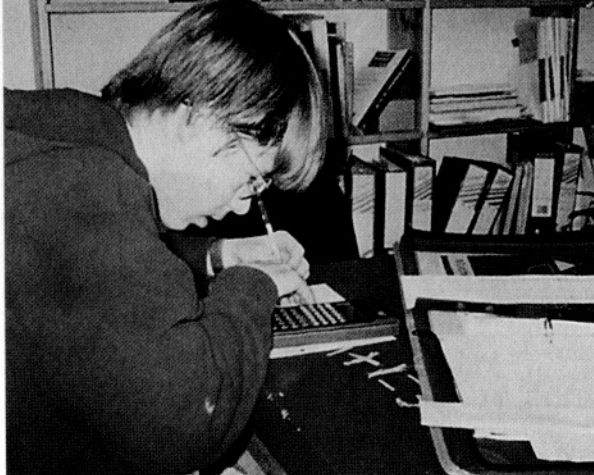
"Επειδή δεν υπάρχουν υποχρεωτικά μαθήματα, χαίρομαι να μαθαίνω! Δεν είμαι προκατειλημμένη εναντίον των δασκάλων. Είμαι ώριμη όσον αφορά τη στάση μου απέναντι στη μάθηση".

Martine

"Οι φίλιες που έκανα είναι πραγματικές και θα κρατήσουν για πάντα. Ξέρω πως δε χρειάζομαι 10 πτυχία για να έχω "αΐα" σαν άτομο. Δεν είναι τόσο σημαντικό".

Camilla

Το προσωπικό συναντιέται κάθε εβδομάδα για να συζητήσει προβλήματα ή ανάγκες που δημιουργούνται. Υπάρχει ένας "κατάλογος ιδιαίτερης φροντίδας" που είναι για να παρακολουθείται η ένταξη ενός νέου παιδιού στο σχολείο ή παιδιών που μπορεί να έχουν μαθησιακά προβλήματα ή η ενημέρωση για την πρόοδο των μαθημάτων. Το προσωπικό θα προτείνει διάφορες ενέργειες, με τη συμμετοχή των παιδιών. Για παράδειγμα αν ένα παιδί είναι αγχωμένο με τα μαθήματα, εξαιτίας της προηγούμενης εμπειρίας του, μπορούμε να προσφέρουμε ιδιαίτερα μαθήματα εκτός τάξης. Εδώ εντάσσονται και οι περιπτώσεις όσων επιθυμούν να προχωρήσουν πιο γρήγορα. Τα παιδιά μπορούν να πάρουν μέρος στις εξετάσεις GCSE μέχρι και δυο χρόνια νωρίτερα, αν το θελήσουν. Το σημαντικό είναι ότι ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και τις επιλογές του κάθε παιδιού.

... αλλά να θυμάσαι πως πάντα μπορείς να αράξεις με τους φίλους σου ή να κάνεις βόλτες.

"Η απουσία του φόβου είναι το καλύτερο πράγμα που μπορεί να συμβεί σ' ένα παιδί". A. S. Neill

... τώρα που ξεκαθαρίσαμε τα σχετικά με τα μαθήματα, ας δούμε τι πραγματικά είναι το Summerhill...

Το σχολείο είναι ένας ασφαλής παράδεισος μακριά από την ολοένα αυξανόμενη κοινωνική πίεση που ασκείται στο παιδί για να ανταποκρίνεται σε απαιτήσεις ενήλικων και θεσμοθετημένα μαθησιακά κριτήρια. Παρά τη συνεχή επίθεση που δεχόμαστε από τους κρατικούς επιθεωρητές, είμαστε περήφανοι που δεν είμαστε ένα εργοστάσιο παραγωγής αποτελεσμάτων εξετάσεων. Τα παιδιά μπορούν να διαλέξουν τους δικούς τους στόχους και την έννοια της επιτυχίας. Οι εργασίες είναι απλά ένα απαραίτητο εργαλείο για τη διδασκαλία, που βοηθά το παιδί και το δάσκαλο στην οικοδόμηση της γνώσης, αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι μέσο ανταγωνιστικό ή αντικειμενικό κριτήριο κάποιας ηλικίας. Πολλά παιδιά ήρθαν σε μας για να δραπετεύσουν από την απανθρωπιά της ακαδημαϊκής πίεσης που ορίζει την επιτυχία και καταδικάζει στην αποτυχία με προκαθορισμένους στόχους.

"Η λειτουργία του παιδιού είναι να ζήσει τη ζωή του, όχι τη ζωή που ο αγχωμένος γονιός του σκέφτεται πως πρέπει να ζήσει, ούτε μια ζωή σύμφωνα με έναν εκπαιδευτικό στόχο κάποιου παιδαγωγού που νομίζει πως ξέρει καλύτερα". A. S. Neill

"Μιλώ αγγλικά τώρα. Ακόμα έμαθα διάφορα όπως πώς να κάνω ποδήλατο, πώς να χρησιμοποιώ αεροβόλο, Ξυλουργική. Μου αρέσει τώρα διαφορετική μουσική. Έμαθα να οδηγώ μηχανή. Μπορώ με άνεση να μιλήσω σε ένα ακροατήριο, στην πλεόραση κ.λπ. Όπως είπα, το να είμαι "υπεύθυνος ύπνου" και όλα αυτά θα με βοηθήσουν να συνδιαλέγομαι με ανθρώπους και στο μέλλον".

Lolli

"Νομίζω ότι το Summerhill έχει προσφέρει σε μένα, αλλά δεν μπορώ να προσδιορίσω ένα συγκεκριμένο πράγμα. Είναι χιλιάδες θετικά πράγματα που οι περισσότεροι τα μαθαίνουν πολύ αργά, αλλά εγώ τα έμαθα μικρή. Είμαι ήδη ο άνθρωπος που θα γίνω".

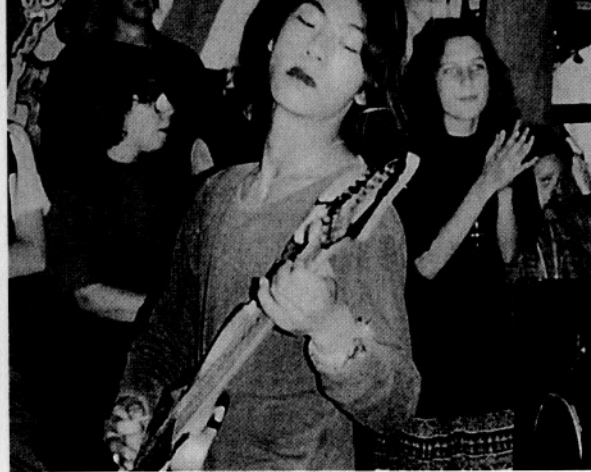
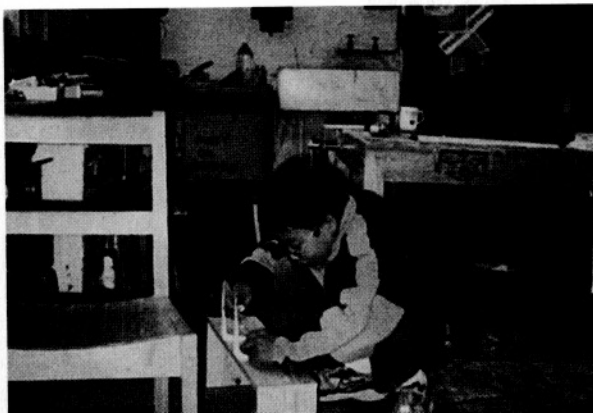
Yoko

Η πιο σημαντική ελευθερία στο Summerhill είναι το δικαίωμα στο παιχνίδι. Όλα τα μαθήματα είναι προαιρετικά. Δεν ασκείται καμία πίεση συμμόρφωσης σε απόψεις ενήλικων για το μέγεθος. Μέσα σε ένα χώρο 48 περίπου στρεμμάτων με κήπους και δάση μπορείς να βρεις θαυμάσια μέρη για παιχνίδι, ποδηλασία, σκαρφάλωμα, περιπάτους, κάμπινγκ, φωτιές, μπάσκετ, μπάλα, πλιοθεραπεία ή χτισμο δεντροσπιτων. Μια πισίνα ανοιχτή λειτουργεί τους καλοκαιρινούς μήνες και βέβαια υπάρχουν τα γήπεδα του τένις, του ποδοσφαίρου, του μπάσκετ, του βόλεϊ αλλά και τραπέζι για πινγκ-πονγκ και μπιλιάρδο. Στο τοπικό αθλητικό κέντρο πάμε για ποδόσφαιρο (5 εναντίων 5), τραμπολίνο, σάουνα, γυμναστική και μαθήματα κολύμβησης.

... αλλά μπορείς απλά να κάθεται σε μια κούνια και να βαριέσαι.

"Η περισσότερη δουλιά που κάνουν στο σχολείο οι έφηβοι είναι απλά χάσιμο χρόνου, ενέργειας και υπομονής. Απιστεύει τη νίκη από το δικαίωμά της να παίζει και να παίζει και να παίζει... Τοποθετεί γέρικα κεφάλια πάνω στους νεανικούς ώμους". A. S. Neill

Στη χειμωνιάτικη και την ανοιξιάτικη περίοδο υπάρχει μια εκλεγμένη "Επιτροπή Κοινωνικών Εκδηλώσεων" που διοργανώνει παιχνίδια και δραστηριότητες για το απόγευμα και τα βράδια. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να είναι παιχνίδια λέξεων και γνώσεων, επιτραπέζια παιχνίδια, λαϊκοί χοροί, διηγήσεις παραμυθιών και ιστοριών, συζητήσεις, θεατρικοί αυτοσχεδιασμοί, προβολές, πάρτι κ.λπ. Ένα καφέ λειτουργεί από τα παιδιά τις ώρες που ορίζουν και εκεί πραγματοποιούνται διάφορες από τις δραστηριότητες.

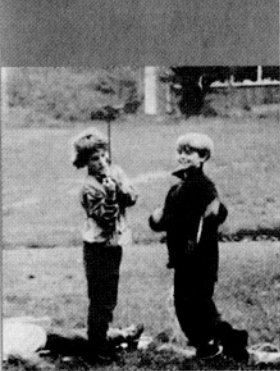
Στη μέση και στο τέλος κάθε περιόδου ένα μεγάλο πάρτι οργανώνεται. Πολλές από τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες γίνονται για να συγκεντρωθούν χρήματα και ο χώρος διακοσμείται με χαρτοκατασκευές και ζωγραφιές με θέματα που έχουν από τα πριν αποφασιστεί. Συνήθως υπάρχει και ένα συγκρότημα ή μια ταινία ή χορευτικά στα πάρτι αυτά.

"Ξεκινήσαμε για να φτιάξουμε ένα σχολείο που θα επιτρέψει στα παιδιά να είναι ο εαυτός τους". A. S. Neill

"Απέκτησα περισσότερη αυτοπεποίθηση, ήμουν πολύ ντροπαλή όταν ήρθα... νιώθω ίση με όλους. Δε θα φοβηθώ να ζητήσω ό,τι θέλω και δεν νιώθω πως πρέπει να κάνω κάποια πράγματα γιατί μόνο "σπουδαίοι" άνθρωποι τα κάνουν".

Martine

"Νομίζω πως το γεγονός ότι ένιωσα ανεξάρτητος και ικανός να συνδιαλέγομαι με τα δικά μου, ανέβασε τη ζωή μου. Μπορώ να εξηγήω καλύτερα το καθετί με ανοιχτό μυαλό.

Πιστεύω πως θα μπορώ να μιλάω με μεγαλύτερη άνεση μπροστά σε κοινό, ίσως και μπροστά στον ίδιο τον πρωθυπουργό ή απλά στους φίλους μου. Δε φοβάμαι καθόλου. Μου έδωσε δύναμη.

Νομίζω το ότι βρέθηκα κοντά σε φίλους, σε μια τέτοια κοινότητα, με βοήθησε πολύ".

Jake

Να έχεις χώρο, να είσαι λυπημένος ή θυμωμένος ή να βαριέσαι ή να νιώθεις μοναξιά ή να στενοχωριέσαι...

Το Summerhill είναι μια ευτυχισμένη και στοργική κοινότητα, αλλά αναγνωρίζει τη σημασία της έκφρασης των συναισθημάτων και της αυτογνωσίας μέσα από αυτά.

Παιδιά και ενήλικοι βοηθούν και στηρίζουν ο ένας τον άλλο. Όποιος έρχεται στο Summerhill φέρνει αποσκευές γεμάτες προβλήματα απ' την προηγούμενη ζωή του. Το να συνδιαλέγεται κανείς με τον εαυτό του και τις σχέσεις του με τους άλλους μπορεί να είναι ένα δύσκολο ταξίδι.

Το προσωπικό δεν επεμβαίνει με την ιδιότητα της αυθεντίας του ενήλικου ούτε επιβάλλει αξίες και συμπεριφορές ή τρόπους λύσης προβλημάτων. Αυτά λύνονται προσωπικά απ' τον καθένα ή από την κοινότητα, με τη βοήθεια των συνελεύσεων ή των επισιτατών. Υπάρχουν ακόμα τρία άτομα με εικοσιτετράωρη απασχόληση που παίζουν το ρόλο του "θετού" γονιού. Ο ένας είναι υπεύθυνος για το "San" (6-10 χρονών), ο άλλος για το "House" (10-12 χρονών) και ο τρίτος για το "Shack" (12-14 χρονών).

"Στο Summerhill όλοι έχουν ίσα δικαιώματα. Κανένας δεν επιτρέπεται να πατάει στο πιάνο μου και εγώ δεν μπορώ να δανειστώ το ποδήλατό ενός παιδιού χωρίς την άδειά του. Σε μια συνέλευση η ψήφος ενός παιδιού μετράει όσο και η δική μου ψήφος". A. S. Neill

Τι συμβαίνει με τους μαθητές μετά το Summerhill;

Συνεχίζουν τις σπουδές τους στο κολέγιο ή ασχολούνται με τεχνικές σπουδές, εργάζονται ή ταξιδεύουν. Όπως δηλώνει ένας πρώην "Σαμερχιλιάνας":

"Αν αυτοί (κρατικοί επιθεωρητές) έχουν οποιαδήποτε αμφιβολία για το μέρος αυτό, η κυβέρνηση πρέπει να δει τι γίναμε εμείς οι Σαμερχιλιάνοι. Γίναμε καλλιτέχνες, συγγραφείς, καθηγητές, επιστήμονες, στρατίτες, διοικητικά στελέχη, θεολόγοι, τραπεζίτες, μουσικοί, Ευλουργοί, διακοσμητές, μικροεπιχειρηματίες. Έχουμε πτυχία, μεταπτυχιακούς τίτλους, διδακτορικά. Ψηφίζουμε. Είμαστε ακριβώς "οι χρήσιμοι άνθρωποι" που το αναλυτικό τους πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί να παράγει! Και επιπλέον είμαστε ευτυχισμένοι και δημιουργικοί".

Αλλά το Summerhill δεν είναι εδώ για να παράγει ένα προϊόν. Είναι για να επιτρέψει στα παιδιά να είναι ο εαυτός τους.

"Θα προτιμούσα το Summerhill να βγάλει έναν ευτυχισμένο οδοκαθαριστή παρά ένα νευρωτικό πρωθυπουργό". A. S. Neill

"Τα 5 χρόνια μου στο Summerhill ήταν τα πιο σημαντικά χρόνια της ζωής μου.

Ήταν μια εμπειρία τόσο βαθιά και καταλυτική όσο το ποια είναι η μητέρα και ο πατέρας σου, το ότι έχεις στοργικό πρόσωπο και το ότι είσαι κορίτσι".

Hylda